

Tweede zondag veertigdagentijd A

Gen 12, 1-4a

2 Tim 1, 8b-10

Mt 17, 1-9

De liturgie viert het feest van de Gedaanteverandering op 6 augustus en veertig dagen later, op 14 september viert zij Kruisverheffing. Transfiguratie staat dus niet op zichzelf maar verwijst naar de overwinning van zonde en dood op het Kruis. Ook op deze tweede zondag in de Vasten wordt het Evangelie van de Transfiguratie gelezen als trailer van de eigenlijke film die Pasen is. Op de berg van de Gedaanteverandering straalt Jezus' gelaat als de zon en zijn kleet wordt glanzend wit. Even ontvouwt zich voor de ogen van de onthutste leerlingen een glimp van de heerlijkheid van de verrezen Heer. Deze flits van de glorie die Jezus te wachten staat moet hen en ons helpen de doortocht door de barre woestijn en het diepe dal van lijden en kruisdood ten einde toe te volbrengen.

De Gedaanteverandering toont de leerlingen ook dat er nog een andere werkelijkheid is dan het primaire en basale aardse bestaan. Dit vlakke bestaan is fundamenteel een doorgang, een Pascha. In de eerste lezing uit Genesis wordt Abraham opgeroepen zijn land en familie, met de huisgoden die daarbij hoorden, te verlaten. "Trek weg uit je land, je stam en je familie. Ga naar het land dat Ik je aan zal wijzen." Abraham wordt voorgoed een nomade. Daar ligt de oorsprong van ons geloof en van de redding die God alle kinderen van Abraham wil bereiden. Loslaten, wegtrekken, nomade-van-hart worden, op tocht gaan: daarmee start de heilsgeschiedenis, ook onze persoonlijke heilsgeschiedenis. In ons doopsel hebben wij beloofd de wereld en haar goden achter te laten om als pelgrim de weg van het Evangelie te gaan. Daarom zijn wij christenen 'mensen van de Weg' (Hand 9,2). We mogen ons in deze vastentijd dan ook ernstig afvragen waar wij niet allemaal aan blijven vasthaken, welke dingen of relaties die niets met God te maken hebben ons verwijderd houden van onze bestemming? In de eerste plaats ons dikke, zelfgenoegzame 'ik', onze materialistische ingesteldheid, maar evenzeer ons eigen gelijk, onze vooroordelen en kleine ideologieën. We weten het al allemaal zo goed, we hebben onze schapjes op het droge, we zijn gesetteld. Nee, zegt God, trek weg uit dit alles, naar het land dat Ik u tonen zal. Er ligt nog iets in het verschiet, iets groots, een zegen die je beslist niet mag ontlopen. De vraag is echter: verwachten wij nog iets, blijven wij mensen van hoop en verwondering, dromen we nog van een land Utopia, zoals de heilige Thomas More in de zestiende eeuw, of zijn we in ons hart alleen maar cynische fatalisten die alleen nog geloven in onze smartphone en onze bankrekening?

In de tweede lezing maakt Paulus zijn medewerker Timoteüs iets duidelijk over die weg van de christen. 'Draag je deel in het lijden voor het Evangelie', schrijft hij, 'door de kracht van God die in Christus de dood heeft vernietigd en onvergankelijk leven deed aanlichten'. Je deel van het lijden dragen door de kracht of genade van Christus' Opstanding, dát is een beweging van dood naar leven die Paulus 'openbaring' noemt, in het Grieks epiphanea. Jezus' overwinning op de dood is een Epifanie. En dat wordt de drie leerlingen, Petrus, Johannes en Jakobus, nu juist getoond op de berg van de Gedaanteverandering. Het stuk lijden omwille van het Evangelie dat Paulus, dat Timoteüs, dat jij en ik, dat elke christen ervaart op zijn weg door dit leven, wordt door Gods genade getransfigureerd in verrijzenis, in stralend en onvergankelijk leven. De verrijzenis maakt zichtbaar hoe de werkelijkheid in elkaar steekt. Echt leven is leven vanuit Gods genade en is gericht op onvergankelijkheid.

En daarmee zijn we op onze levensweg aanbeland aan de voet van de berg. En die moeten we beklimmen, Jezus achterna. Eigenlijk zegt die berg zelf reeds alles. Hij is een perfect beeld van onze vastentijd en van wat er zoals op ons afkomt op de levensweg. Zwetend het smalle, steile pad opklauteren achter onze gids Jezus aan: dat is de uitdaging. Maar van deze uitdaging gaat ook iets fascinerends en attractiefs uit. Op de top van de berg wacht ons een geweldig panorama. Op de top van de berg is er contact met de hemel. Wij hebben topervaringen nodig om het leven anders te zien dan een platgetrapt parcours vol routine en sleur

Op de berg waar ze alleen zijn met Jezus krijgen de leerlingen terug adem en een nieuwe horizon. Ze krijgen méér te zien dan ze kunnen bevatten, een glimp van Jezus' heerlijkheid als voorafname op de verrijzenis. Hun Jezus is daar niet alleen maar wordt geflankeerd door Mozes en Elia, de Wet en de Profeten, de pijlers van het eerste Verbond. Ook bij Mozes straalde het gelaat telkens hij God had ontmoet op de berg Horeb, en Elia voer ten hemel in een vurige wagen. De leerlingen zien niet alleen die drie figuren, ze horen ook een stem uit de wolk die over Jezus zegt: 'Dit is mijn Zoon, de Welbeminde, in wie Ik mijn behagen heb gesteld. Luistert naar Hem'. Deze stem met precies dezelfde woorden weerklonk ook bij de doop van Jezus, toen de Geest op Hem neerdaalde. In de kracht van die Geest is Hij onmiddellijk nadien naar de woestijn getrokken om door de duivel te worden bekoord. Daarom is het evangelie van de Transfiguratie in de Vastentijd ook helemaal op zijn plaats. Het enige grote gebod voor iedere jood en elke christen, wordt hier herhaald: 'Luister'. Hoor Israël, luister naar Hem.

Laten we op onze nomadentocht door dit leven, op onze pelgrimstocht door deze Veertigdagentijd vooral dit grote gebod ter harte nemen: 'Luister naar Jezus'. Want onze Schepper gaf ons twee oren maar slechts één mond, opdat wij dubbel zoveel zou luisteren dan spreken' (naar Confusius).

Br. Guerric Abdij Prébenoît